

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház.

Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— frt
Félévre 6 mesi 3.—
Negyedévre 3 „ 1.50
2 órára 2 „ 1.—
Külföldre 1 évre . . . Per l'estero 8.—

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyitlterek:
Fölvételnek árszabály szerint a kiadó hivatalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodájában Budapest, Váci-utca, Oppeliek B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1890 május 4

Megjelenik minden vasárnap

4 Maggio 1890

Olvasóinkhoz!

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük április hó végével lejárt, arra kérjük, sziveskedjenek előfizetéseiket megújítani, hogy a lap küldésében fennakadás ne történjék.

Különösen figyelmeztetjük t. előfizetőinket, hogy előfizetéseiket ezennel sziveskedjenek lapunk kiadó hivatalába küldeni s az előfizetés megújításánál, valamint a lap székülésére vonatkozó egyéb közléseknél egy címszalagot mellékelni sziveskedjenek, s ha a lap esetleg késve érkezik, vagy egy-egy szám eltérő helyezésű egy levelező lapon a „Fiume” kiadóhivatalát Battara P. könyvnyomdája (Via Adamich) erről azonnal értesíteni, mely azonnal intézkedik a panasz orvoslására.

Hirdetések közzétetele végett csak kiadóhivatalunkhoz BATTARA PÉTER (Via Adamich) tessék fordulni; máshova tett előfizetések elnem ismertetnek.

A fiumei gyár-ipar 1889-ben.

Ismert dolog, hogy kikötő városunk nemcsak a tengeri kereskedelem szempontjából tekinthető fontos emporiumnak, de az iparvállalatok tekintetében is kiválóan figyelemre méltó. A régebbi gyárak és iparvállalatok mellett különösen a legutóbbi időben oly nevezetes újabb telepek létesültek, me-

lyek nemcsak ritkítják párukat, de a melyek a maguk nemében csaknem egyedül állanak az egész monarchiában.

Hogy az iparvállalatok létesítésére Fiume helyzete rendkívül előnyös és kedvező, azt hangoztatni is fölösleges, s nem szenved kétséget, hogy a legutóbb létesített gyárakat és iparvállalatokat, Baross kereskedelmi minster hatóságos befolyása és az újabb iparkezdvmények mellett már a közel jövőben újabbak és újabbak fogják követni.

Kikötő városunk iparvállalatai az 1889 év folyamán két újabb vállalattal szaporodtak és pedig egyik a „Godnig“-féle czég által létesített művezet gyártási vállalat s a másik a Dr. Grossich és Matkovich tanár által vegyészeti uton előállított szárító papír és papír tépés (carta e filaccia di carta) gyártási vállalata.

E két új iparvállalat egyelőre ugyan esekély arányban termel, de remélhető, hogy hova-tovább a termelés tökéletesítésével s a produktumok kiterjedtebb ismertetésével nagyobb vállalatokká fejlődhetnek ki.

Ezekon kívül egy esont - liszt-örölmalom, s ezzel kapcsolatos spodium gyártása, valamint a keményítőnek vadgesztenyéből való

előállítás is tervezetik, mely utóbbinak sikeres kivitelével a vegyészeti ipar terén eddig elért létesítményeknek egyik legfontosabbika éretnék el.

A fiumei iparvállalatoknak mult évi működésére vonatkozólag a helybeli keresk. és iparkamara által kiadott évi jelentés valóban kedvező adatokat tár elénk.

A vas és érczöntő gyárak, melyek Skull M. és Cussar Lajos iparos mesterek tulajdonait képezik, a mult évben összesen 3000 métermázsa nyers anyagot dolgoztak föl, mely mennyiségben nincsen azonban befoglalva a Whitehead-féle torpedók és gépek gyártására felhasznált különböző érczek mennyisége.

A hajlított bútör - ipar - gyár szintén kiváló tevékenységről tanuskodik, a mennyiben a mult évben 140,000 darab különféle hajlított bútort állított elő. Hátványára van e vállalatnak az áll. vasutaknak magas szállítási tarifái, a mennyiben ezek a déli vasutak tarifáival egyáltalában nem állanak arányban; mert míg hasonló áru szállításáért a Bécs-Fiume vonalon 581 km.-ért vagononként 87 frt 58 kr. fizetnek, a Füzine-Budapest vonalon 563 km.-ért 335 frt 40 kr., tehát csak-

nem négyszeres vitel díj fizetnek kocsinként.

A bőr - gyártás nemkülönböztetve virágzásnak örvendett, a mennyiben a mult évben összesen 13,160 drb szarvasmarha és borjubőr lett kikészítve.

A Smith és Meynier-féle világhírű fiumei papírgyár 12.000 méter-mázsa papírt készített, míg a helybeli malmok 128,790 méter mázsa örleményt állítottak elő, mely mennyiségből 98790 meter-mázsa a „Zakalj“ malomra, míg 30,000 métermázsa a kisebb vízimalmokra esik, — melyek kizárólag tengeri lisztet örölnék.

A fiumei rizshántoló és rizskeményítőgyár a mult évben 261.000 m. mázsa rizst, 22000 m. mázsa rizslisztet, 13.400 m. mázsa keményítőt és 32 600 m. mázsa rizshulladékot hozott forgalomba.

Ez iparvállalat az utóbbi évben sokat veszített az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződés következtében, mert míg az olasz rizs a magyar területen csak 375 lira vámot fizet métermázsaanként, addig a fiumei rizsnek Olaszországba való kivitelénél 11 lirát kell fizetnie métermázsaanként, miáltal évente legalább is 50'000 m. mázsa rizsszel kevesebb szállítatik Olaszországba, mint azt megelőzőleg.

A „Fiume“ tárczája

Szent Pál.

Krisztus születése után ötvenkettő esztendőben olyan bő termés volt a Kalászos pusztá határán, hogy kevés lett a zsák és hordókba rakták el a tiszta búzát.

Egy Gilétás nevű élelmes szabómeister zsákkölcsönző intézelet nyitott és a raktárában heverő lengyel nadrágok szárát bevarrva, árendába adta azokat a földműveseknek.

Lejebb is ment a buza ára! A jeruzsálemi börzés sok ember elhasalt az előző évi vérmes spekuláció miatt.

A molnárak nem csapósán, hanem tetejeseen árulták a lisztet; a pékek pedig olyan nagy személyeket sütöttek mint egy gomolya.

De az egész tartományban senkire sem hullott olyan bőven az isten áldása, mint Szent Pálra. Illő dolog is volt, hogy az apostolnak több jussón a jóból.

Az ő tanyáján még az ugarföldet is kalász borította; de hát meg is érdemelte a nagy szerencsét; mert a keresztény vallásnak nem akadt több olyan lelkes terjesztője, mint ő.

Azonban a nagy áldás miatt az o-

gész falu irigykedett róla s habár kétszáz hold buzavetése teljesen megérve, elsárgulva várta a sarlót, mégsem kapott aratót a környéken.

Levelet írt tehát a Lévy és Klein czégnek, hogy az ő czimére azonnal tegyenek vasútra egy aratógépet.

A Lévy és Klein czég postafordultá val azt válaszolta, hogy kívánságának nem tehet eleget, mivel az aratógépet 1822. év mulva tudná szállítani, mert csak akkor találják föl; a vasutat pedig nem tudja, mikor fogja kiépíttetni a római kormány.

Pál apostol méregbe jött s egy másik levelet írt Timotheushoz, az efézusi jegyzőhöz, melyben tudakozódott, hogy nem lehetne ott aratókat kapni; de Timotheus a biblia tanúsága szerint nem is válaszolt.

akkor fölnyergeltette Szent Pál leggyorsab lábú, telivér szamarát és elindult Korinthusba.

Olvasta a „Gazdasági Szemle“-ből, hogy ott igen szorgalmas, dolgozó nép lakik.

Olyan sarlós munkát nem csinál sem a thesszáliai, sem a krétai arató, mint a korinthusi oláh.

Másnap virradáskor már a korinthusi piacon volt és nemsokára megalkudott Vigyikán Tózyer és Kába Vaszáival, kik kötelezték magukat, hogy hatvan társukkal felesbe levágják az

egész termést. Magától értődik, hogy szalonnát, kenyéret és pálinkát a tulajdonosnak kellett adnia.

Mindent megígért Szent Pál; sőt ráadásul még abba is beleegyezett, hogy a „Pukkantó“ csárdánál, a szerződés öröme, megiszszák az áldomást.

**

Déli harangozásokkor utra keltek. Elő ment Szent Pál, mellette villogó saróval Vigyikán Tózyer és Kába Vaszáli; utánuk az ötvennyolc arató: aszonyok, férfiak, leányok vegyesen.

Alkonyat táján a „Pukkantó“ csárdához értek.

Az ajtóban kinn állott Ábris, a koresmáros. Bizony nem valami jól ment az üzlet, mióta meghozták az új regáletörvényt.

Nagyon megörült, midőn Pál apostol az asztalra koppantott és azt parancsolta, hogy: üssön csapra egy hordó denaturált szeszt.

Ábris látta, hogy keresztény emberrel van dolga, rögtön vizet öntött a pálinkába, de azért kedvet kaptak ettől is az oláh atyafiak.

Megszólt a csimpolya és rákezdtek a zsukátát.

A fiatal Mojszi a szép Rafilát ugratfa, a nyalka Juon a takaros Ilánával bokázott.

Szent Pál a boglyakemence mellett,

az asztal végén szüresülte a fekete kávé-t.

Szerényen meghűződva, keresztényi türellemmel nézte a mulatságot és valószínűleg azt számítgatta magában, hogy mennyibe fog kerülni a mai áldomás?

A mint ott buslakodott, szomorkodott, odalépett hozzá az Ábris felesége, az örökké mosolygó, rózsaszaru Rézi és az apostol vállára tévén puha kacsóját, így szólt: Miért busul a tekintetes ur?

Szent Pál idegesen összerázkódott, aztán felugrott és azt mondá, hogy: távozz tőlem kigyó, asszonyhoz nekem semmi közöm.

Do Rézi nem hagyta annyiban, hanem tánczra hitta a kegyes életű férfit; de az állhatatos maradt és midőn látta, hogy a menyecske tovább is alkalmatlanok k, keresztet vetett magára, elővette nagy bugyellarisát, pecsétnyomó gyűrűjével megzörgette a fekete kávé csészét és így kiáltott fel: Ábris, zahlen!

A számla kész volt; dupla krétával írt föl mindent az élelmes koresmáros. A vigadó nép azonban még szomjazott, daczára annak, hogy egy része már ott hevert az orszaguton és a faltövön.

Hiába buzditotta az indulásra Szent Pál az aratók két vezérét, nem tágitottak azok.

Hasztalan hivatkozott a szerződésre, nem akartak utra kelni, sőt a vakmerő Vigyikán Vaszáli booskorával egy na-

Hogy ezen iparvállalat teljes lendületet nyerjen, üdvös lenne, ha az összes magyarországi vonalakon ennek szállítási díja tetelesen lejjebb szállítatnék.

Nagy tevékenységet fejtett ki a fiumei állami dohánygyár, mely 207 millió szivarkát, 69 millió különböző fajtájú szivart és 9389 m. mázsa dohányt állított elő.

A vegyészeti szerek gyártása nemkülönben élénk volt, amennyiben a múlt évben összesen 37030 m. mázsa különféle vegyészeti szer készült el, melyek közül különösen felemlítjük a kénsav-gyártást, melyből a múlt évben 21000 m. mázst gyártottak.

Óriási tevékenységet fejtett ki a birodalomban egyedül álló kőolajfinomító gyár, mely eltekintve a nagyobb mennyiségű egyéb produktumoktól, — csupán kőolajat 440,000 mmázst juttatott forgalomba.

A gázgyár a múlt évben összesen 797404 köbméter gázt termelt, melyből 454 utcai lámpa és 17 motor nyerte táplálékát. Azonkívül 17634 mmázsa kokszot szolgáltatott a forgalomnak.

Végül még felemlítjük, hogy helybeli iparunk a múlt évben 285000 mmázsa kőszent emészett fel, mely már magában számba vehető részét képezi a forgalomnak s a város ipartevékenysége emelkedését legbiztosabban mutatja. D. A.

Városi közgyűlés.

Városi képviselőink múlt pénteki ülésén Ciotta polgármester előkeltte és 36 városi képviselő jelenlétében pont 6 órakor vette kezdetét.

A legutóbbi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök jelenti, hogy a jogügyi bizottság hosszas huzavona után végre megalakult. Ennek elnökévé Dr. Gelleich és titkárává Polessi rendőrfőnök neveztetett ki.

Ezután napirendre térve, Milcenich igazgató a városi számvevősegi hivatal

gyot topanított, azután azt mondta, hogy: ru bocz!

Az inceselkedő Rézi pedig eldugta a szent férfi szalmakalapját: édes beszédelmarasztalta, hogy ne menjem még, hiszen koromsötét éjszaka van, paripája nekibokrosodik és valami szerencsétlenség történik vele.

Nem használt a rimánkodás. Még egyszer felszólította embereit az indulásra, de midőn azok még tovább is mulatni akartak, ég felé emelte szeméit, szivére tette jobb kezét és így szólt: Bizony mondom nektek, hogy többé nem fogadok korinthusi aratót: mert ti Szent Pálnáj is jobban szeretitek a pálnakát.

Azzal kiment a korcsmából, fölpatant a kesely számár hátra, megsarkantyúzta a szomorú jószág oldalát és — faképnél hagyta az oláhokat.

Mire hazaért a kalászos pusztára, már akkor nem állott lábán a gabona. Az ég csudát tett: le volt aratva, ki volt csépelve az egész termés. Elverte a jégeső.

Szent Pál nem esett kétségbe, hanem leborult a földre, port hintett fejére és mondta: Az Úr adta, az Úr vette, legyen áldott az Ő neve érette. beadványát olvassa fel, melyben a nevezett hivatal jelenti, hogy „Utiköltés-
Louassy Andor,

gek és napi díjak» rovatára az 1890. évre előirányzott átalány összeg a múlt évben tett utazások költségeinek a jelen évi rovat terhére történt elszámolása következtében teljesen kimerítettett s azért a rovat címén egy újabb hitel nyitását kérelmezi. A közgyűlés a ki-tüntetett számadatok átvizsgálása után e czímen újabb 310 frtot engedélyez.

Ezután a városi adóhivatal bizottága a városi számvevősegi által felülvizsgált és záradékkal ellátott 1889. évi kezelési számadatát terjeszti elő.

E számadás mérlege szerint a város különféle illetékek címén az 1889. évben összesen 497,852 frt 52 krt szedett be és pedig: szesz, sör, eczet, olaj és szálló után fizetett illetékek fejében 183471 frt 30 krt, ellenőrzési illetékek fejében 4425 frt 22 krt, bor behozatali vám fejében 211097 frt 43 krt, zsír, hus fogyasztási illetékek fejében 73216 frt 07 krt, vágóhídi illetékek fejében 7464 frt 45 krt, h/d és sorompó vámok után 18,178 frtot.

Kezelési költségek fejében 47708 frt 42 kr. és visszatérített vámilletékek fejében 11098 frt 28 kr. adatott ki, tehát a múlt évi összes kassai költségek 58806 frt 70 krra rúgnak, mely összeget a fenti összebevételből levonva, 439045 frt 82 kr marad, mint tiszta bevétel, mely az 1888. évi tiszta eredményvel szemben 15196 frt 28 kr kevesletet mutat.

A városnak a legutóbbi 13 év alatti tiszta bevétele az 1877-től 1889. év végeig összesen 4,609089 frt 93 krt tesz ki. — Legnagyobb bevétel volt 1886-ban, midőn a bevétel 466,671 frt 81 krra rúgott.

A számadások felolvasása után a bizottságnak a felmentvény megadottát és a közgyűlés köszönetét szavaz az illetékes hivatalt pontos és ügybuzgó szolgálatáért.

Brelieh ülnök a moló tövén felállított vaspavillon költségére vonatkozó számlát terjeszti elő, mely szerint a befejezett munka költségének többlete fejében még 71 frt 44 kr. lenne fizetendő, mely összeg kintalványozását a bizottság elrendeli.

Ezek után Dr. Nacimovich ülnök felolvassa a helybeli takarékpénztárnak a Via Germania és a Corsia Deák közötti területen eszközözendő építkezéseire vonatkozó jelentését s bemutatja egyúttal az erre vonatkozó tervrajzokat is, melyek a bizottság szakértői által átvizsgáltattak s miután a via Germania szabályozására készített tervek teljesen megfelelőnek találtattak, a közgyűlés által egyhangulag elfogadhatóknak nyilvánítottattak.

Ezzel az ülés este 1/2 8 órakor véget ért.

Helyi és különféle hírek.

Zichy Ágost Gróf kormányzónk, ki a fővárosból április hó 28-án tért körünkbe, erős hűlés következtében negyed nap óta ágyban fekvő beteg. A hűlés közepjellegű bronchitissé fajult, melynek lefolyása azonban, az ápoló orvos Dr. Catti nyilatkozata szerint, rendes. Általános a részvét városunkban a beteg Kormányzó állapota iránt, őszintén óhajtjuk és reméljük, hogy Ő Excellenciája egészsége hamarabb helyre fog állani.

Jozsef Ágost főherczeg, József főherczeg idősebbik fia, ősszel foglalja el hadnagyi állomását ezrelénél, Troppauban. Az új főherczegét Heldházy apátkanonok képezte ki s vizsgáit mindig kitűnő sikerrel tette le.

Főuri esküvő. Gróf Wimpffen Simon es. és kir. huszár hadnagy, gróf Wimpffen Viktor, csász. és kir. k. nasszád kapitány és udvari tanácsos és néhai gróf Wimpffen Viktorné szül. hódosi és kizdai Sina Anasztázia báróné fia, kormányzónk sógora, f. évi április hó 30-án d. e. 1/2 11 órakor vezette oltárhoz Széchenyi Karolina grófnőt, sárvári és felső vidéki gróf Széchenyi Gyula es. és kir. kamarás, val. belső titkos tanácsos és magyar kir. főajtónállós-

ter, az első osztályú vaskoronarend lovagja és néhai gróf Széchenyi Gyuláné, szül: Zichy-Ferraris Karolina grófné, ő felsége a császárné és királyné palota hölgyének leányát.

Az esketési szertartást az ország bíbornok-herczeg primása budavári házi kápolnájában végezte.

Nagylelkű adomány. Gróf Zichy Ágost kormányzónk a helybeli áll. főgimnázium igazgatóságához ismét 50 frtot juttatott oly czélból, hogy a minden évben megtartatni szokott diák-majálsón és kiránduláson a szegényebb sorsú tanulók is részt vehessenek.

Kinevezés. A m. kir. kereskedelmi miniszter Huszár József m. kir. I. oszt. mérnököt, ki a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság műszaki osztálya második alosztályának már eddig is vezetője volt, III. oszt. főmérnökévé nevezte ki.

Huszár József, ki a fiumei kikötő építkezésénél már évek során át fáradhatlan tevékenységet és ügybuzgóságot fejtett ki, méltán megérdemelte ez előléptetést mely nemcsak a város előkelőbb körében, de a társadalom minden osztályában is a legjobb benyomást keltette.

Üdvözljük mi is a derék hivatalnokot s kívánjuk, hogy működését ezután is siker és méltánylás kövesse.

Áthelyezés. A m. kir. kereskedelmi miniszter Szende Fülöp révalkapitányt, ki évek óta a fiumei kir. rőhvivatalnak ügybuzgó hivatalnok volt, f. évi május hó elsejétől szolgálatára a központba osztotta be.

Magyar isteni tisztelet. Az egyesült protestáns egyház imaházában (Via Clotilde) ma vasárnap d. e. 11 órakor magyar isteni tisztelet fog tartatni.

A fiumei munkások és május elseje. Míg Europa csaknem minden nagyobb városában a május elsejének közélése nagy nyugtalanságban és félelemben tartá a közönséget, addig itt Fiumében a rettegett május elseje a legnyugodtabb hangulatban, hatalmas zápor esővel köszöntött be. Munka zaja hangzott minden oldalról, s az itt ott egy-egy helyen bezárt bolt helyiségeken kívül semmi jelét se láttuk, hogy a rettegett május elseje valóban bekövetkezett.

Igaz ugyan, hogy a városi hatóság minden előrelátási szempontból jónak látta előzőleg egy hirdetőnyelben figyelmeztetni a munkás köröket, hogy kerüljenek minden tüntetészerű csoportosulást, valamint hogy főnökök bejegyzése nélkül munkájukat beszüntetniök nem szabad, mert ellenesetben az illetők nem csak állásukat végleg elvesztik, de hatósági uton szigorú büntetéssel fenyejtettek: de azt hisszük, hogy e nélkül is valami különös dolog elő nem fordult volna, miután munkásainknak nincsen okuk az elégedetlenségre.

A Whitehead-féle torpedógyár munkásai testületileg kértek engedelmet főnököktől, hogy május elsejét, mint a munkások ünnepnapját ők is megülhessenek; Whitehead torpedógyáros készséggel engedett munkásai kérelmének de kiköté, hogy ismét munkásai semmiféle kellemetlenségnek okozói ne legyenek.

Ezeken kívül még a fiumei nyomdások, valamint a különféle kisiparosok tartották meg az új ünnepet, legnagyobb részben olyanok, kik szabad idejükkel önként rendelkezhetnek.

Az ünnep megünnepelését azonban nagyban hátráltatá a nagyon is kitartó eső, s így az egynapi szabadsággal rendelkező munkások egyedüli szórakozásukat a vendéglőkben vagy kávéházakban találhatták.

Réggel 9 óra tájban mintegy 200 munkás a susaki „Continental” éttermében adott találkát, hol lucullusi reggeli mellett hatalmas evvívákkal eltelté ki — ki a maga gazdáját.

A nyomdások azonban egészen elkönyölve a „Gondoláshoz” címzett korcsmában gyülekeztek össze, hol közösen

elhatározták, hogy úgy a budapesti, mint a triesti nyomdász egyesületnek sürgönyileg üdvözlötlet küldenek.

A délutáni órákban újölag mintegy 300 munkás gyülekezett a Continental éttermében, hol kedélyes sörözés közben nem hiányoztak a felköszöntők sem. Első sorban is Botrich nevű torpedó munkás mondott felköszöntőt, beszédeben Whitehead Robert lovagot valamint a ő-szes fiumei gyárokat élteté. Ezután következtek egymásután a hosszú beszédek, melyeket mind megüljenztek. 6 óra tájban szépen sorakozva a „Stella d'oro” vendéglőbe vonultak honnan rövid fél órai időzés után szép esendben szét oszlottak.

Nepünnepele a Scogliettóban. A Gróf Zichy Ágostné szül: Wimpffen Hedvig grófné által alapított Clotild gyermek menhely javára, minden évben tartatni szokott májusi nép ünnepele kezező idő esetén f. hó 18-án vasárnap délután fog a Scogliettóban megtartatni.

A csinos séta-helyet, melyet a városi hatóság a jótékony czélra ez évben is díjmentesen engedett át, a rendező bizottság igen csinosan fogja földiszíteni s a közönség mulattatására a legváltozatosabb programról fog gondoskodni.

Az ünnepele programját, az egyes részletekre vonatkozó adatokat, lapunk jövő számában fogjuk közölni.

A fiumei apát kanonok temetése. Don Fiamin János fiumei apátkanonokt impozáns részvét mellett f. évi április hó 28-án reggel 10 órakor temették el. — A koporsót a plébánia nagy terméből reggel 1/2 10 órakor vitték át a főszekesegyházba s ott az oltár előtt díszes ravatalra helyezték. A szekesegyház bejáratát s a templom hajóját gyászlepel borította s a babékoszorúkkal fel-díszített ravatalt égő gyertyák környezték.

A gyász szertartás alatt óriási közönség tödült a főegyház előtti térre és a szomszédos utcákba mindenütt, úgy, hogy a közlekedés egyáltalában lehetetlen volt. A beszentelést Posilovic zenggi püspök végezte fenyes és nagy segéllettel. A gyászmenet 10 órakor indult, és 11 órakor ért ki a temetőbe. A kíséretnél úgy a katonai és polgári hatóságok, valamint a különféle iskolák, szerzetek és testületek nagyszámban képviselve voltak. Az egész kíséretet, mely hosszú kigyóként húzódott a sarkertbe, mintegy 3000 ember képezte.

Don Fiamin apát kanononak jótékony czelokra szánt hagyatéokra. Fiamin apát kanonok mintegy 150 ezer forintot hagyott hátra melyből végrendelet szerint körülbelül 25 ezer forintot osztott jótékony czelokra és pedig: 1000 frtot a fiumei főszekesegyháznak, 1000 frtot a zágrabi St. Girolamo tarsiulatnak, 1000 forintot a zágrabi »Matice Hrvatska» alapjának, 500 frtot a zágrabi »Accademia Jugoslava» pénztárának, 500 frt a zágrabi »Ferencz József» egyetemnek, 500 frtot a fiumei »St. Nicoló» tengerészeti segély alapnak, 500 frtot a fiumei szegények házának, 300 frtot a zenggi egyház alapnak és 300 frtot jellemesnek évenkénti két szeri miseszolgálatért szintén a főegyháznak.

Ezen elősorolt összegek a korzó utcai 513 számú házának eladása után befolyt összegből lesznek fedezve, s a megmaradt rész pedig mely körülbelül mintegy 18000 frtot képvisel, a végrendelet szerint a fiumei áll. főgimnázium, a fiumei keresk. akademia, a horvát gimnázium és a tengerészeti főtanoda közt egyenlő részben lesz felosztandó.

Pünkösdi kirándulás. A Sverljuga és Társa gőzhajózási vállalat elhatározta, hogy ez évben is tart egy kirándulást Polába, es pedig f. hó 25-én pünkösdi vasárnapján. A kiránduláshoz a társulat „Pola” nevű gyorsjáratu gőzöse fog használtatni.

Magyar diákok Fiumében. A jóbírnevű »Deák» szállodának majd csak-

nem áll tanulóif egymást szág le rün-áva nulmány köző gy. Leg. akadémiában és debrecz a kikötő delméne

A f. határozat gész szövegeket a loják z

Kirá. A Sverljuga ma vasárnap Abbazia Indu. zióba 3

A f. kiránd. jai — m. ban is kirándu. kor ind.

A k. Indu. reggelizés. dulas R. kezés A. szemlélt. albonai

D. u. melyen. ros inte.

D. u. az ottan. 1/2 7.

követke. tújizítél.

Vissz. kor. me.

Szin. urnó, k. egyik le. értesülés. vényt ny. gatóság. engedély.

Neve. adás kő. deközik. eddig M. házbau

Fiume

fontos. rendelt.

1880 ap. Glas. halo. Catt. bato. olaj. qn.

Apr. Trie. 59. taro. Liss. qn.

Apr. Rag. 567.

nem állandó vendégei a magyarországi tanulóifjúság kiránduló csoportjai, melyek egymást érik Fiumében, hogy Magyarországon legfontosabb kereskedelmi emporiumával megismerkedjenek a elméleti tanulmányait a Fiumében bőven kínálkozó gyakorlati ismeretekkel kiegészítsék.

Legutóbb a nagyváradi kereskedelmi akadémia növendékei idöztek városunkban és mint értesülünk — legközelebb a debreczeni tanuló ifjúság érkezik Fiuméba a kikötő és mindinkább élnékül kereskedelmének megtekintésére.

A fiumei vegyeskereskedők elhatározták, hogy f. hó 4-től kezdve egész szeptember hó végeig, bolthelyiségeiket vasárnapokon délutáni 3 órakerőssé teszik.

Kirándulás Ikába és Abbaziába.

A Sverluga és Tarsa gőzhajózási vállalat ma vasárnap kirándulást rendez Ikába és Abbaziába.

Indulás Ikába d. u. 1/2 3 kor Abbaziába 3 órakerőssé.

A fiumei alpesi klub albonai kirándulása. A fiumei alpesi klub tagjai — mint már azt lapunk múlt számában is jeleztük, a rég tervezett albonai kirándulásra ma vasárnap reggel 7 órakerőssé indult.

A kirándulók programja a következő: Indulás Fiuméből reggel 7 órakerőssé Rabaczból 9 órakerőssé; indulás Rabaczból 10 órakerőssé megérkezés Albonába 10 órakerőssé.

Albonában 11—12-ig a város megismerése és 12 órától 1-ig térszene az albonai polgármester lakása előtt.

D. u. 1 órakerőssé nagy társas ebéd, melyen az albonai polgármester és a város intelligenciája is részt vesz.

D. u. 1 órakerőssé indulás Carpanoba az ottani köznevelési igazgatóságára.

1/2 7-kor visszatérés Carpanoból és következnek a mulatságok sorrendje, táncztűzijetek és végül társas vacsora.

Visszaindulás Fiuméba este 1/2 10 kor megérkezés 11 órakerőssé.

Színházi hírek. Rombauer Adél urnő, ki a milánói színi képezdének egyik legtehetségesebb tanítványa volt, értesülésünk szerint a napokban kérvényt nyújtott be a városi színházi igazgatóságához, melyben öt drámai előadás engedélyt és a színház átengedését kéri.

Nevezett művésznő, ki ezen öt előadás közül egyet jókéony célra szándékozik rendezni, saját társulattal bír, s eddig Milanóban a „Carcano“-féle színházban nagy sikert ért el.

Kirándulás A fiumei m. kir. áll. elemi és polgári fiúiskola tanulói májusi kirándulásukat f. hó 14-én tartják meg Vegliara. A kirándulásra meghívókat nem küldenek szét, azonban szülőik és tanügy barátok résztvehetnek, ha ez iránt f. hó 10-ig az intézet igazgatóságához fordulnak.

A jeruzsálemi zarándokok, kik két hónap előtt városunkon keresztül indultak a szentföldre f. hó 2-án reggel érkeztek vissza Fiuméba számos értékes emlékekkel és előbbi szállásukra a „Deák“ szállóba tértek holnap egy napi pihenés után ismét tovább utaztak.

Hangverseny a „Deák“ szállóban. Guarneri jóhírvé társulata, mely Európa nagyobb városában s különösen a párisi világkiállítás alkalmával is nagy sikereket aratott, folyó hó 2. és 3-án a „Deák“ szálló nagytermében szép számú közönség előtt rendezett hangversenyt ének és vonós négyessel, mely hangversenyen Dalla Santa Linda hegedű művésznő, Valla Clotild szopránénekesnő Guarneri József fuvolatánár és Valla Hektor zongoraművész vett k részt, kik közül dicséretet érdemel különösen Dalla Santa Linda hegedűművésznő, ki a párisi kiállításon is feltűntést keltett ügyes játékával azonkívül számos tapsot szerzett magának Guarneri zenetanár, ki a solo előadást klasszikus darabokkal általános tetszést aratott.

A társulat mint értesülünk még néhány előadást szándékozik városunkban tartani s azután tervök szerint valószínűleg zágrábban fognak hangversenyezni.

A „Pécsi Dalkoszorú“ városunkban. A „Pécsi Dalkoszorú“ mint értesülünk május hó 25-én azaz Pünkösdi napjára Fiuméba szándékozik kirándulni s Németh Béla a daltársulat elnöke az általuk rendezendő hangverseny érdekében s a tagok elszállásolásáiránt megkeresést intézett Heim Frigyes a „Deák“ szállótulajdonosához ki a társulat által rendezendő hangverseny céljaira nagytermét ingyen átengedé és tekintettel a daltársulat szegényebb sorsu tagjaira, ugy a szállásdíj mint az élekezésre nézve a daltársulat tagjait jelentékeny árbeáértékben reszesíteni hajlandóan nyilatkozott s e szerint a tervbe vett hangverseny várhatólag meg fog tartani.

„A Hertha“. Lichtenstein hercege gőzjachtja tegnapelőtt reggel állomás helyére Buccariba visszahajózott.

Lövési gyakorlatok a pólai erődökben. A pólai főzérparancsnokság értesíté az ottani rékapitányságot hogy a hó 1-től kezdve 27-ig a délelőtti 6 órában lövési gyakorlatot fognak tartani a pólai erődökben.

A triesti tengerészeti hatóság erre vonatkozólag közzétette a következőt, hogy a hajók, melyek ezen idő tartama alatt a pólai kikötőbe érkeznek az öbölnek legészakibb partmentén vonuljanak a kikötőbe.

Bérkocsi hecc. Budapesti levelezők következő érdekes esetről értesítik lapunkat: Április 30-án két fiatal ember a váci utca két sarkán egy pár jelző zászlócskát s kis jelző táblákat állított fel s meghagyta a polgárságnak, hogy mivel egy pár percz múlva valami mérőeszközök fognak eszközölni, a vágért se mozdítsák el és a bérkocsikat se engedjék át. A két mérnök aztán elment.

A polgárság a bérkocsi közlekedést csakugyan megakadályozta, 5—6 percz múlva az utca mindkét végén már vagy 50—60 bérkocsi állott meg. Alig 15 percz alatt már innen is, túl is 100—120 kocsi torlótt össze. A kocsisok zugolódtak, de a polgárság csak nem engedte meg az átjárást. Rendőrököt hívtak, de azokat is felvilágosította az utca népessége, hogy míg a mérnökök vissza nem jönnek (hiszen jönnek már mindjárt) addig nem lehet semmit sem tenni. Elműlik 1-2-3 percz, de csak nem jön a két mérnök. A kocsiutazók közt strike ütött ki, ez már mégis csak több a skóknál!

Erre aztán a rendőrök sürgönyöznek a főmérnökséghez, hogy intézkedjék, — a főmérnökség a többi mérnöki hivatalhoz, míg végre sok utánjárás után kiűsül, hogy az egész váciutczát — felültették.

A tréfa sikerült, a bizonyos. A két fiatal embert rendőrileg nyomozták — persze siker nélkül.

Elsülyedt hajó. Spalatóból írják, hogy „St. Pálus“ nevű kis partjárati barkahajó hordorakománnyal m. hó 29-én este a spalatói kikötő bejáratánál oly erővel ütődött a hullámtörők előtti ezülpökhöz, hogy oldala azonnal beszakadt és pár percz alatt menthetlenül elsülyedt. Emberáldozat nem történt, s a rakomány is megmentetett.

A „Képes Családi Lapok“ szép-irodalmszámokak e tizenkét éves harezosa minden újabb számával élénk bizonyítékát adja annak, hogy nemesak legjelesebb írónkat tudja zászlaja alá csopor-

tosítani, hanem hivatásának magaslatán állva, a lelket művelve, az érzelmeket, az izlést nemesítve, korosztálybeli olvasója örömmel veszi kezei közé s örömmel várja. Az előtűnk fekvő legújabb — 17-ik számának következő változatos és érdekes tartalma: „Égy szép hiéna. (Erzeti regény a „Képes Családi Lapok“ számára. (Folytatás). Tolnai Lapostól - Esengés, költemény Kántor Innétől *Az ur ideges.* (Humoriz.) *Gyar mathitol. Képes könyv képek nélkül.* Dán nyelven írta Andersen I. K. Volapükéből fordította: *Madarassy Pal. A sorsüldözött család.* (Regény az életből. Folytatás.) Palotay *Akostól-Szűtszort naplotevelek.* Összeszedte *Arvácska. A szárnyas koponya* (Elbeszélés. Folytatás.) Angolból fordította *K. Benitzki Irma. — Mindenféle. A hét tükre.* (Esevéges) *Mefisztól.* — Képeink. Irodalom. Hymen. Gyászrovat. *Képeink: A dal vége.* Nagy mosás - Orosz bajárón. — Új főzélkönyv. (Strachys tuberifera.) *Regény melléklet; A válperek háza.* (Surrendeni Court.) *Ita: Ruuda* Angolból fordította: *Kalniki G. M.* (17-32. oldalig.) — A „Képes Családi Lapok“, melyet minden magyar családnak melegen ajánlunk a pártfogásába a „Hölgyek Lapja“ című divatmellékletével együtt, előfizetési ára egész évre 6 frt fél évre 3 frt egy negyed évre 1 frt 50 kr. mely összeg a „Képes Családi Lapok“ kiadó hivatalába Budapest V. Nagykorona utca 20 sz. küldendő.

Hid a Bosporuson. Egy angol és francia részvényesekből álló társaság ajánlatot tett a török kormánynak, hogy a Bosporust Roumély és Anatóly-Hissar között egy 800 méter hosszú és 70 m. magas és a Cantilaver-rendszer szerint készült szerkezettel kézzel áthidalni. E hid tehát tulajdonképp egy ívből állana s habár jóval rövidebb lenne az 1500 m. hosszú törthi hídnál, de ez egy iva feléval nagyobb lenne, mint a törthi hid két legnagyobb ívének bármelyike is. A török kormány még nem nyilatkozott e javaslatra, de a kisázsiai aratóly vasút kiépítése valószínű hogy ráfogja bimi a kormányt ez ajánlat elfogadására.

Kereskedelmi és tengerészeti hírek.

Adria hajók forgalma. „Jókai“ ind. április 27-én Glasgowból Velenczébe; „Szápary“ ind. április 30-án Maltából Fiuméba; „Zichy“ ind. május 2-én Maltából Braziliába; „Stefania“ ind. május

Heti értesítő

Fiume kereskedelmi forgalmáról

1890 Április 16-23-ig.

Tengeren behozott és kivitt fontosabb áruknak származási és rendeltetési helyszerinti kimutatása:

I. Behozatal.

1890 április 17-én.
Glasgow köszén 5000 qn. festék 109 qn. halolaj 368 qn. zsák 234 qn. juta 72 Cattaro bor 403 qn. rovarpor 149 qn. butor 44 qn. Pola délygümöles 21 qn. olaj 19.2 qn. Zára fagygy 22 qn. zab 6.2 qn. dara 16 qn. Zengg evező 200 drb.
- április 18-án.
Triest délygümöles 1394 qn. pamutáru 59 qn. bádóg 129 qn. gipsz 64 qn. Cattaro növény 35.3 qn. maraschino 2.3 qn. Lissa bor 149.6 qn. Citta vecchia bor 226.6 qn.
- április 19-án.
Ragusa bor 610.9 qn. chrysantemvirág 56.7 qn. faolaj 46 qn. Zengg bórók 25.8

1890 április 19-án.
Ika bárány 85 drb. Traghetto köszén 830 qn.
- április 20-án.
Triest kávé 40.3 qn. olaj 156.4 qn. rizs 76.5 qn. szentjános kenyér 10 qn. pamutáru 15.8 qn. vas 17.7 qn. szappan 18 qn. gyufa 9.4 qn. cezet 109.2 qn. fonál 8.6 qn. Metcovich bor 221.1 qn. ásványvíz 4.5 qn. Besca bor 46.2 qn. faolaj 10 qn.
- április 21-én.
Zengg donga 2000 drb. zab 23.3 qn. Olimno homok 400 qn.
- április 22-én.
Pola bor 29 qn. Ika bárány 35 drb. Zengg donga 1000 drb. borju 11 drb. Traghetto köszén 260 drq.
- április 23-án.
Venezia fém 9.4 qn. gyógyszer 25.2 qn. Ika bárány 16 drb. Novi szálla 158 m³ Metcovich vaskő 1500 qn. Ohloggia téglafalaj 10 qn.

II. Kivitel.

1890 április 17-én.
Konstantinopol rovarpor 41 qn. Patraso papir 85.6 qn. cédészka 100 drb. Salonico liszt 10 qn. keményítő 33.9 czukor 150 qn. Alexandria papir 6.7 qn. Triest fauru 12 qn. tengeri 103.1 qn. rizs 51 qn. bub 98.3 qn. sör 26.8 qn. bor 5.4 qn. élelmiszer 15 qn. butor 38.9 qn. keményítő 17.6 qn. Metcovich liszt 152 qn. tengeri 187.3 qn. buza 202.3 qn. zab 101.1 qn. sör 3.8 qn. korpa 27.5 qn. rizs 194.5 qn. élelmiszer 42.9 qn. köölaj 25.4 qn. Zengg tengeriliszt 13.3 qn. liszt 48 qn. tengeri 11.7 qn. korpa 9.5 qn. semola, rizs 7 Catacolo donga 75000 drb. Curzo-

1890 április 17-én.
Ia liszt 35 qn. kén 10 qn. deszka 1100 drb. Selcze tengeri 101.5 qn. Pescara deszka 1010 drb. tengeri 45 qn.
- április 18-án.
Liverpool fém 37.5 qn. cserkivonat 700 m³ liszt 5170.2 qn. Alexandria talpa 6140 drb. Bordeaux donga 121600 drb. Dardanelli hordó 700 drb. Cattaro liszt 296.4 qn. zsr 34 qn. pamutáru 17.4 qn. butor 8.5 qn. ásványvíz 12.4 qn. bor 11.6 qn. aprócm 6.9 qn. Pola liszt 57.9 qn. sör 2.4 qn. kátrány 2.5 qn. Zengg liszt 8.8 qn. cement 11.3 sör 3.8 qn. cezet 5.2 qn. Ika maraschino 3 qn. liszt 6.4 qn. Ortona deszka 2670 drb. erődészka 190 drb. általa 29 m³ donga 3900 drb. Ragusa buza 20.8 qn. butor 13.6 qn. deszka 2900 drb.
- április 19-én.
Ika czukor 9 qn. tengeri 7.8 qn. Carlobago liszt 24.4 qn. tengeriliszt 29.2 qn. tengeri 27.3 qn. délygümöles 8.1 qn. rizs 7 qn. korpa 7.7 qn. czukor 7.6 qn. bor 18.5 qn. Trani deszka 2560 drb. erődészka 89 drb. tüzifa 16 m³ Triest liszt 209 qn. Grottamare lécz 2852 drb. donga 2880 drb. Lussin tengeriliszt 10.3 qn. liszt 86.5 qn. burgonya 12 qn. Abbazia téglá 180 qn.
- április 20-án.
Smirne czukor 246 qn. butor 6.1 qn. Cattaro bor 103.8 qn. liszt 93.4 qn. pamutáru 17.6 qn. főzélék 54 qn. butor 16.6 qn. élelmiszer 8.7 qn. kátrány 9.5 qn. faaru 8 qn. Venezia sör 101.5 qn. cserkivonat 43.4 qn. tengeri 619.2 qn. Cames cserfa 48 m³ erődészka 1049 drb. deszka 4044 drb. Rovigno rizs 525 qn. liszt 210 qn.

1890 április 20-án.
Triest sör 41.5 qn. vas 4 qn. Zára rizs 19 qn. liszt 179.7 qn. agyagám 2.8 qn. Zengg liszt 60 qn. tengeriliszt 25.6 qn. köölaj 4.2 qn. Pola liszt 128.6 qn. cement 20 qn. rizs 12 qn. czukor 4 qn. sör 33 qn. Ika tengeri 9 qn. liszt 10 qn. Rabaz tengeri 36 qn. liszt 20 qn. Rosburgo általa 20 m³ deszka 1000 drb. lécz 600 drb. Selcze liszt 91.9 qn. buza 3.2 qn. Abbazia téglá 200 qn.
- április 22-én.
Ika tengeri 7 qn. teszta 5.3 qn. Zengg tengeri 124.5 qn. czukor 17.5 qn. rizs 15 qn. tengeriliszt 17 qn. liszt 30.9 qn. pamutáru 3.4 qn. kávé 2.5 qn. fonál 4.2 qn. szappan 2.6 qn. Buccari kén 9 qn. korpa 6 qn. kávé 0.6 qn. Cette donga 558993 drb. Porto Civitanuova általa 15 m³ deszka 815 drb. donga 2400 detszunok 8.2 qn. Termoli deszka 1648 drb. Curzola buza 100 qn. liszt 10.2 qn. deszka 600 drb. Ancona deszka 660 drb. lécz 1371 drb.
- április 23-án.
Ragusa liszt 391 qn. rizs 159 qn. czukor 25.5 qn. teszta 13.3 qn. köölaj 4.6 qn. zab 55.5 qn. bor 15.2 qn. vasaru 12.4 qn. bórók 6 qn. pamutáru 4.6 qn. kátrány 6.8 qn. szurok 5 qn. szesz 6 qn. Pola buza 11 qn. liszt 49 qn. szappan 4 qn. Zengg liszt 67.3 qn. pamutáru 18.9 qn. sör 20 qn. tengeri 76.6 qn. rizs 16 qn. vasaru 4.5 qn. dohány 7.6 qn. gyuta 7.5 qn. Manfredonia deszka 2550 drb. lécz 700 drb. Ancona deszka 4500 drb. donga 1500 drb. faszén 160 drb. Comisa buza 42 qn. liszt 20 qn. rizs 6 qn. Trau deszka 1370 drb. butor 5.3 qn. Spalato deszka 720 drb. cserfa 5 m³.

2-án Maltából Velenczébe; „Adria” érkezik április 30-án Glasgowba. Matlekovich ind. május 1-én Fiuméből Dublinba.

Olasz ország és Ausztria közti posta járatok. Az angol kormány az indiai posta járatok további fenntartási céljából, újabb egyezsége lépett a „Peninsular & Oriental Company” valamint az „Orient-Company” gőzhajózási társulatokkal. Ezen egyezmények alapján úgy az „Orient-Company” mint a „Peninsular and Oriental Company” rendszeres járatokat tartoznak fenntartani Nápoly, Brindisi, és az ausztriai kikötők közt nevezetesen Adelaide Melbourne, és Sidney között.

Az utazás Nápolyból Adelaidebe 32 napig és Brindisiből Adelaidebe 32 1/2 napig fog tartani.

Mindkét társulat együttesen 170000 font sterling évi szubvenziót kap, mely összegnek 2/3 részét angol ország s 1/3 részét a gyarmatok fogják fizetni.

A fiumei első magyar rizshántoló és rizskemenyítő gyár részvénytársaság igazgatósága a napokban terjesztette közgyűlés elé az 1889. üzleti mérlegére vonatkozó jelentést mely jelentés szerint az 1889. évi mérleg a megelőző évi 6520 ft 50 krnyi nyereség-áthozat hozzáadásával együtt 122,938 ft. 95 krnyi össznyereséget tüntet fel. Ezen össznyereség hovatfordítása iránt az igazgatóság a következőket indítványozta: első sorban a befizetett 800,600 ftnyi alaptőke 5% os kamata, vagyis 40,000 ft a részvényesek számára levonásba hozandó. Az ezután fennmaradó 76,418 ft 45 krből a tartalék-alap 10% -kal javadalmaztassék. Az ennek levonása után mutatkozó 68,776 ft 60 krnyi összegből 10% , vagyis 6877 ft 66 kr. jutalék ezimán az igazgatósági tagokat illeti meg. A megmaradt 61,898 ft 94 krből 6520 ft 50 kr. felett levont nyereségáthozatal hozzáadásával a befizetett alaptőke 7 1/2% -ának, azaz 60,000 ft. tehát a fentebbi 5% -os kamatokkal együtt részvényenként összesen 12 1/2% -nak, a vagyis 62 ft 52 krnak a részvényesek közt az 1889-90 évi osztalék fejében kiosztását, továbbá az ezután fennmaradó 8419 ft 44 krnyi összegből a gyárak legrégebb alkalmazottainak jutalmazására 2000 ft. valamint a munkások betegsegélyező alapjának szaporítására 1000 ft fordítottassék; az ezen összegnek levonása után még fennmaradó 5419 ft 44 krnyi összeg az 1891-ik üzleti év üzleteredmény számájára vitessék át.

Kereskedelmi szerződésünk Török országgal. Az „Egyetértés” információja szerint a magyar és az osztrák kereskedelmi miniszterek f. évi április hó 29-én egy magyar, mint az osztrák képviselőkhöznek törvényjavaslatot terjesztettek be Törökországgal való kereskedelmi viszonyunknak legfőbb 1892-ig terjedő ideiglenes rendezés tárgyában. E törvényjavaslat szerint a minisztérium felhatalmazást kér arra, hogy a török birodalommal 1862. évi május hó 22-én kötött és 1790. évi június hó 5-én lejárt kereskedelmi és hajózási szerződés-töredékben, vagy töredékben meghosszabbíttassék, illetve, hogy a szerződés helyett a portál és annak fenntartása alatt álló azokkal az országokkal, melyek állam-szerződések, vagy valamely felem által erre feljogosítvák, új egyezményeket kössön és azokat hatályba léptesse. — azaz a megszorítással mindazonáltal, hogy ha e meghosszabbításnak vagy megállapodásnak hatálya az 1890. évi december 31-én túl terjedne, az illető egyezmények mindenestre előbb alkotmányos tárgyalás végett az országgyűlés elé terjesztendők. Az esetre, ha ily meghosszabbítás, avagy más megállapodás létre nem jönne a minisztérium felhatalmazták, hogy 1890. évi decz. 31-ig terjedő hatályval az illető kereskedelmi viszonyok szabályozása céljából megtehető intézkedéseket tegyen. Az indokolás, mely Baross Gábor kereskedelmi miniszter javaslatát képezte, elmondja első sorban, hogy az osztrák-magyar monarchia és a török

birodalom közt 28 évi időtartamra 1862. évi május hó 22-én kötött kereskedelmi és hajózási szerződés f. évi július hó 5-én hatályon kívül lép. Kereskedelmi- és hajózási viszonyunknak Törökországgal újból való rendezése céljából már hosszabb idő óta folytak tárgyalások a török kormányval, és habár a tárgyalások már előrehaladtak, azok mindaddig befejezhetők nem voltak. Az 1862. évi szerződés hatálya kiterjedt volt Törökországnak valamennyi európai, ázsiai és afrikai birtokaira és a porta fenntartása alatt álló országokra. Ez országok közül a jövőben Bulgária és Egyiptom külön elbánsít igényelnek. Az 1878. évi berlini szerződés VIII. cikkében kimondott ugyanis hogy a külhatalmak és a porta köz köztött kereskedelmi és hajózási szerződések Bulgáriára nézve érvényben maradnak és semmiféle változás nem történhet azokon bármely hatalommal szemben, míg az bele nem egyezett a változásba. Bulgária tényleg 1889. évi december hó 31-én Nagybritanniával kereskedelmi egyezményt kötött. Elyiptomot illetőleg utal az indoklás a szultán 1879. februárjára és hogy Nagybritánia az alkülylyal már is szerződést kötött, minthogy Törökországgal való szerződése már ez év márcz. 1-én lejárt. E tények következtében — mondja az indoklás — ezé szerűnek látszik, hogy a monarchia ez utóbb nevezett országokkal is létesítsen kereskedelmi megállapodást. E célból a tárgyalások szüntelen folyamatba tettek de miután nincs kizárva az a lehetőség, hogy sen ez u. sem a török kormányval hasonló célból folytatott tárgyalások a határidőig vagy általában befejezhetők nem lesznek, vagy a létrejövendő meg egyezések az országgyűlés elé az időtűjt előterehszhetők nem lehetnének, ezért kell a felhatalmazás, melyet a törvényjavaslatban a miniszter a törvényhozástól kér.

ZICHY ÁGOST GRÓF KORMÁNYZÓ EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTA.

Lapunk zártakor vesszük az örvendétes hírt, hogy a kormányzó állapotában javulás állt be, a lefolyt éjszakát jól töltte el és házi orvosa megnyugtatóan nyilatkozik a betegség rendes folyamata felől.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. F. M. Bpest Becces megkeresésére értesítjük, hogy kívánságának a lehetőségszerint meg felelni igyekszünk s az eredményről magán levélben értesítendjük.

...rd. Bpest A küldöttetek köszönettel vetjük s ha beválik lapunk legközelebbi számában közöljük.

Felelős szerkesztő: Schmidt Jakab. Segéd szerkesztő: Doroszlai Denk Árpád. Felelős igazgató: Mészáros Zsigmond.

HIRDETÉSEK

1875 óta szabadalmi üzemben

Nemzetközi SZABADALMI IRODA

ROSSÉ S. és TÁRSA

kieszközölnek és értékesítenek szabadalmakat minden államban.

Eszmek és éretlen találmányok kidolgozása.

BUDAPEST.

Akadémia-utca 6. szám.

Kiadótulajdonos: MOCS M.

„ADRIA”

Magyar tengeri hajózási részvénytársaság.

1890. Május havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugot-európai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznák:

	Gőzös	1890 Május
Glasgow	Triest, Fiume	„Adria” 1-10
Hull, Newcastle o T	„	„Bassano” 1-10
Liverpool	„	„Palmyra” (Cunard Line) 10-20
London	„	„Durham” 21-31
Glasgow	„	„Matlekovits” 21-31
Rouen	„	„Tizza” 21-31
Glasgow	„	„Szápáry” 21-31
Rio de Janeiro, Santos	„	„Zichy” 21-31
Liverpool	„	„Saragossa” (Cunard Line) 21-31
Fiume	Glasgow	„Szápáry” 1-10
„	London, Leith	„Winstead” 1-10
„	Hull, Newcastle o T	„Quito” 1-10
„	Bordeaux	„Stefania” 5-15
„	Liverpool	„Tarifa” (Cunard Line) 5-15
„	New-York	„Albatros” (Anchor Line) 10-20
„	Rouen	„Jókai” 15-25
„	Liverpool	„Marathon” (Cunard Line) 15-25
„	Barcelona Rouen	„Tibor” 20-30
„	Glasgow	„Adria” 21-31
„	Pernambuco Bahia Rio de Janeiro Santos	„Széchenyi” 21-31
„	Hull, Newcastle o T	„Bassano” 21-31
„	London	„Sultana” 25 1/2-5 1/2

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztegzári intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösk későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1890. Április hóban.

STERNBERG ÁRMIN

legnagyobb hangszerkészítési ipari telepe BUDAPESTEN, VII. Kerepesi út 36 sz.

Mindenemű saját készítményű zenekarbeli és műkedvelői hangszerek gazdagraktára. Legjobb minőségű ezimbalnok. Hangszerek alkatrészei és kellékei, valamint legjobb bel- és külföldi és olasz hangversenyhangok nagy választékban. Szikárd szerkezetű harmonikumok. A legújabb mechanikai szalonhangszerek: Ariston, Herophon Orpheus (zongorakerkezzettel) Symphonion (aczelműszerkezzettel), és ezer hangjegyeinek óriási tórháza. Legújabb Phönix, aczelhang, éreztőkákkal, teljes hosszúságú zenedarabokkal.

Mindenemű hangszerek javítása pontosan teljesítették és ócska hangszerek becsereztettek.

Nagy képes hangszerek-árjegyzék kivánatva, ingyen és bérmentve. Harmonikákról külön árjegyzék jelent meg.

Bihari hegedűje. Még 1698-ban készült a nagy Stradivari cremonai mester műhelyében egy remek hegedű a honnan sok kézen keresztül jutva, I Napo-

leon egyik ezredesének, Dubois Rolandnak birtokába került. Az ezredes Napoleon bukása után Svájcba vándorolt ki és onnan a család egyik tagja Magyarországra jött, magával hozva ereklje gyanánt a hegedűt is. Az illető elszegényedett s özvegye a hegedűt Biharinak, a híres magyar cigányprimásnak adta el. Azóta ismét sok kézen fordult meg a szász fa; híres mesterek és a legelső cigányprimások játszottak rajta. Végre a múlt hetekben Sternberg Ármin budapesti hangszergyárosnak adták el, a kitől csak a múlt napokban vette meg Mihailoff orosz hegedűművész, moszkvai zenetanár 6000 forintért. A sok gazdát cserélt hegedűnek a mint mondani szokás, iratai teljesen rendben vannak s egész esemélt képeznek. Maguk ezek az elsárgult akták is nagy érdeknek.

BATTARA P. kö- és könyvnyomdája